

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tas-16 ta' Mejju, 2008

Appell Kriminali Numru. 22/2008

Il-Pulizija

v.

Jason Spiteri

Il-Qorti:

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Jason Spiteri bin John u Doris nee Baldacchino, imwield il-Pieta` fis-26 ta' April 1976 u detentur tal-Karta ta' l-Identita` nru 339976M, talli f'Marzu 2004 u fix-xhur ta' qabel, fl-lmsida u f'postijiet ohra f'dawn il-Gzejjer (1) wieghed, ta, jew offra, sew b'mod dirett sew indirett, xi vantagg mhux xieraq lil xi persuna ohra li tasserixxi jew tikkonferma li huwa jew hija jkun kapaci li jaghmlu xi influwenza mhux xierqa fuq il-mod kif tiddeciedi xi persuna li hemm imsemmija fis-sub titlu IV tat-titlu III (l-Ewwel Ktieb, Taqsima II) tal-Kap. 9, sabiex igieghel lil dik il-persuna ohra tezercita dik l-influwenza, sew jekk dak il-

Kopja Informali ta' Sentenza

vantagg mhux xieraq ikun ghal dik il-persuna ohra jew ghal xi hadd iehor, (2) fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi xjentement ghamel uzu minn att/i, kitba jew skrittura/i foloz, (3) fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi xjentement ghamel uzu minn wiehed mid-dokumenti msemmin fl-artikolu 185 tal-Kap. 9, (4) talli fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi sabiex jikseb xi vantagg jew beneficcju ghalih jew ghal haddiehor, f'xi dokument mahsub ghal xi awtorita` pubblika xjentement ghamel dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew ta taghrif falz, u aktar talli (5) fl-istess dati, lokalitajiet u cirkostanzi, sew xjentement jew bi traskuragni ghamel xi dikjarazzjoni falza f'xi partikolarita` sostanzjali f'xi prospett, talba jew dokument iehor mehtieg jew awtorizzat li jsir bl-Att jew taht l-Att dwar l-Awtorita` Marittima ta' Malta; l-ewwel qorti kienet mitluba li, f'kaz ta' htija, barra milli tinfliggi l-pieni stabbiliti mill-ligi, tordna wkoll li Spiteri jkun skwalifikat milli jkollu licenzja tal-bahar (*nautical licence*) ghal dak izmien li l-qorti jidhrilha xieraq, kif ukoll li tordna l-konfiska ta' l-oggetti ezibiti u l-hlas ta' l-ispejjez peritali;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tal-31 ta' Jannar 2008 li permezz taghha dik il-qorti, fuq ammissjoni, sabet lill-imsemmi Jason Spiteri hati skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu, ikkundannatu multa ta' Euro 1164.69, kif ukoll ghall-piena ta' prigunerija ghal zmien sena sospiza ghal sena skond id-disposizzjoni ta' l-artikolu 28A tal-Kodici Kriminali; dik il-qorti, inoltre, ordnat is-sospensjoni tal-licenzja tal-bahar tal-hati ghal zmien sena;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmi Jason Spiteri, minnu pprezentat fl-4 ta' Frar 2008, li permezz tieghu talab ir-riforma ta' l-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet lid-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tad-9 ta' Mejju 2008; ikkunsidrat:

Dana l-appell hu mhux biss limitat ghall-piena, izda ghall-parti biss mill-piena, u cioe` ghas-sospensjoni tal-licenzja tal-bahar. Il-fatti li taw lok ghal dana l-appell huma ben esposti fl-istess rikors ta' appell u ma humiex kontestati.

Kif ighid l-appellant stess, huwa ghandu “pleasure boat” jew dghajsa, ta’ cirka sitta w ghoxrin pied (ara l-istqarrija maghmula lill-Pulizija a fol. 16 ta’ l-atti). Biex wiehed isuq tali dghajsa wiehed irid ikollu licenzja mahruqa mill-Awtorita` Marittima ta’ Malta bl-istess mod bhalma biex wiehed isuq karozza irid ikollu licenzja tas-sewqan mahruqa mill-ADT jew mill-Kummissarju tal-Pulizija. Fil-periodu inkriminat l-appellant kien ta somma flus lil persuna sabiex din tottjenilu l-licenzja nawtika mehtiega biex isuq din id-dghajsa minghajr il-htiega li joqghod jaghmel il-kors mandatorju tal-MCAST u l-ezami relattiv. Fil-fatt, b’dawn il-mezzi illegali huwa irnexxielu jikseb il-licenzja msemmija, dik li fis-sentenza appellata tissejjah “licenzja tal-bahar”.

Fejn l-appellant ma jaqbilx ma’ l-ewwel qorti (kif ukoll mal-prosekuzzjoni) huwa dwar l-interpretazzjoni tad-disposizzjoni tal-ligi li a bazi taghha din il-licenzja giet sospiza ghal sena. Kif jirrizulta mis-sentenza appellata, l-ewwel qorti ssuspendiet din il-licenzja a bazi ta’ dak li jipprovdi l-artikolu 30(1) tal-Kap. 9. Dina d-disposizzjoni tipprovdi hekk:

30. (1) Minghajr hsara tad-disposizzjonijiet ta’ kull ligi ohra li tordna jew tawtorizza s-sospensjoni jew it-tahsir jew l-iskwalifika milli zzomm jew tikseb xi *warrant*, licenza, permess jew awtorita` ohra mahruqa mill-Gvern jew xi awtorita` pubblika ohra, meta xi persuna, sew bhala awtur jew komplici, tigi dikjarata hatja ta’ reat kriminali li jkun sar –

(a) fl-ezercizzju jew dwar l-ezercizzju ta’ xi professjoni, arti, negozju, vokazzjoni jew xoghol iehor li ghalihom ikun inhareg jew jista’ jinhareg f’isimha xi *warrant*, licenza, permess jew awtorita` mill-Gvern jew xi awtorita` pubblika ohra; jew

(b) bl-uzu jew permezz ta’ xi ghodda, vettura, oggett jew kull haga ohra tkun li tkun li biex tingarr, tinzamm, jew tintuza, tkun inharget jew tista’ tinhareg licenza, permess jew awtorita` f’isimha,

il-qorti tista', barra milli tikkundanna lill-persuna li tkun instabet hatja kif intqal qabel ghal xi piena mahsuba mil-ligi ghar-reat, tordna li din tkun skwalifikata milli jkollha jew tikseb, ghal dak iz-zmien illi l-qorti jidhrilha xieraq, dak il-warrant, licenza, permess jew awtorità.

L-appellant jikkontendi li r-reat la sar “bl-uzu” jew “permezz” tad-dghajsa tieghu – bhalma, per ezempju, jigri meta persuna li tkun qed issuq karozza involontarjament, izda bi htija taghha, ttajjar persuna ohra – u anqas ma sar “fl-ezercizzju jew dwar l-ezercizzju” ta’ xi haga kif kontemplata fil-paragrafu (a) ta’ l-imsemmija disposizzjoni peress li d-dghajsa in kwistjoni hija “pleasure boat” u ma tintuzax ghax-xoghol jew in konnessjoni ma’ xi professjoni, arti, negozju jew vokazzjoni. L-appellant ghandu wkoll aggravju iehor – li huwa jsejjahlu wiehed preliminari – u cioe` li l-ewwel qorti ma setghetx tordna s-“sospensjoni” tal-licenzja tal-bahar tieghu ghax hu ma kellux licenzja simili stante li dik li ottjena kienet wahda falza.

Kwantu ghal dan l-ahhar aggravju – dak preliminari, biex nifthemu – din il-Qorti, ghalkemm taqbel li l-lokuzzjoni adoperata mill-ewwel qorti setghet ma kienitx preciza, tara li dana l-aggravju huwa infondat. Mill-qari tas-sentenza appellata huwa evidenti li l-ewwel qorti kienet qed tapplika l-artikolu 30(1) tal-Kap. 9 u ghalhekk il-kliem “sospensjoni tal-licenzja tal-bahar ghal zmien sena mil-lum” ma jistghux ghajr ifissru “skwalifika milli jkollu jew jikseb licenzja tal-bahar ghal zmien sena mil-lum”. Hija prassi inveterata tal-Qrati ta’ Gustizzja Kriminali li meta jikkundannaw lil xi hadd skond id-disposizzjonijiet kontenuti fis-subartikoli (2) jew (3) tal-artikolu 15 tal-Kap. 65 – li wkoll jitkellmu dwar skwalifika “milli jkollu jew milli jikseb licenzja” – huma juzaw l-espressjoni generika “sospensjoni tal-licenzja”, bl-aggunta tal-periodu relattiv.

Kwantu ghall-aggravju principali ta’ l-appellant, din il-Qorti taqbel mieghu li f’dan il-kaz ma japplikax il-paragrafu (b) ta’ l-artikolu 30(1) tal-Kap. 9. Biex japplika dan il-paragrafu kellu jigi ppruvat li l-appellant ghamel xi reat proprju billi

uza d-dghajsa tieghu, liema dghajsa huwa oggett li biex jintuza, stante c-cilindrata tal-magna, hija mehtiega licenzja appozita. Ghalhekk u bid-dovut rigward lejn l-ewwel qorti, din il-Qorti ma tistax tifhem kif l-ewwel qorti waslet ghall-konkluzzjoni li setghet tissospendi l-licenzja taht l-imsemmi paragrafu (b).

Differenti, pero`, hija l-posizzjoni ghal dak li jirrigwarda l-paragrafu (a). Fil-fehma ta' din il-Qorti l-locuzzjoni adoperata mill-legislatur f'dan il-paragrafu (a) hija appozitament wiesgha u generika biex tikkompreni kull attivita` li biex titwettaq hemm bzonn ta' xi *warrant*, licenzja, permess jew awtorita` mill-Gvern jew minn awtorita` pubblika ohra. Il-kelma "xoghol" f'dan il-kuntest ("occupation", fit-test Ingliz tal-ligi) ma tfissirx biss xoghol bi qligh jew xoghol bhala mezz ta' ghejxien, izda tinkludi kwalsiasi attivita` kif fuq inghad. Tajjeb li jigi osservat f'dan il-kuntest li dana l-artikolu 30 kien gie mizjud fil-Kodici Kriminali fl-1938 u in segwitu sostitwit fl-1956¹, meta allura it-test prevalenti kien l-Ingliz u mhux il-Malti. Il-kelma "occupation", ghalkemm tfisser "a person's regular work or profession; job or principal activity"² tfisser ukoll "any activity on which time is spent by a person". Effettivament ghalkemm il-kliem "professjoni" u "negozju" jippuntaw lejn xoghol bi qligh jew bhala mezz ta' ghejxien, il-kliem "arti" u "vokazzjoni" jifthu d-definizzjoni ghal attivitajiet ohra. Fil-fehma tal-Qorti l-enfasi fil-paragrafu (a) ma hux fuq xoghol bi qligh jew bhala mezz ta' ghejxien, izda pjuttost fuq in-natura ta' l-attivita` in kwistjoni – jekk din tkun wahda li l-awtorita` pubblika thoss li biex titwettaq wiehed ghandu jkun formalment licenzjat biex iwettaqha, bhal, per ezempju, biex isuq karozza, allura dak ix-xoghol jinkwadra fl-imsemmi paragrafu.

Konsegwentement, l-aggravju principali ta' l-appellant, ghalkemm fondat in kwantu jirreferi ghall-paragrafu (b) ta' l-artikolu 30(1) tal-Kap. 9, huwa infondat in kwantu jirreferi ghall-paragrafu (a) ta' l-istess artikolu. Ghalhekk l-ewwel qorti kienet intitolata li tissospendi – fis-sens li tiskwalifika

¹ L-emendi ta' l-2002 appportati f'dana l-artikolu b'ebda mod ma jolqru s-sustanza tal-paragrafu (a).

² Collins Dictionary of the English Language, 1985.

Kopja Informali ta' Sentenza

milli jkollu jew milli jikseb – il-licenzja tal-bahar ta' l-appellant ghall-periodu ta' sena.

L-appell qiegħed għalhekk jigi respint u s-sentenza appellata konfermata. Kemm il-periodu operattiv ta' sena għall-finijiet tas-sentenza sospiza kif ukoll il-periodu ta' sena tas-sospensjoni tal-licenzja tal-bahar jibdew jiddekorru mil-lum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----